

FORUM THEOLOGICUM SARDICENSE

БОГОСЛОВСКА МИСЪЛ

2/2018

annus XXIII

*Издание на Богословския факултет
при Софийския университет „Св. Климент Охридски“*

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Главни редактори

доц. д-р Светослав Риболов, доц. д-р Павел Павлов

Членове

*проф. д-р Мария Йовчева, доц. д-р Ивайло Найденов, доц. д-р Йон Мариан
Кройтору, доц. д-р Илияс Евангелу,
доц. д-р Андриан Александров*

COLLEGIUM EDITORUM

Svet. Riboloff & Pavel Pavloff

*Maria Yovcheva (University of Sofia St Clement of Ochrid), Ivaylo Naydenov
(University of Sofia St Clement of Ochrid), Ion Marian Croitoru (University
of Valachia, Targoviste), Ilias Evangelou (Aristotle University of Thessaloniki),
Andrian Alexandrov (University of Sofia St Clement of Ochrid)*

© Богословски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“

© Университетско издателство „Св. Климент Охридски“

ISSN 1310-7909

СЪДЪРЖАНИЕ

<i>Предговор</i>	5
Николай Глубоковский, <i>О канонической значимости т.наз. „права“ ставропигии. По поводу книги епископа Знепольскаго Паусии „Ставропигиие от каноническо гледище с огред към храма Св. Александър Невски“ в гр. София, 1924 г.</i>	7
Svetoslav Riboloff, <i>Dogmatic Theology in Bulgaria during the 20th Century</i>	25
Павел Павлов, <i>Православното богословие и университетската наука в България</i>	45
Русина Торосян, <i>Богочовешката близост, комуникация и любов според протойерей Георги Флоровски</i>	61
Атанас Ваташки, <i>Прозрения на природния разум в търсенето на истината (Атинагор Атински и отношението му към античната философия)</i>	75
Nicușor Beldiman, <i>Familia creștină – temă prioritară pentru predicatorii români din secolul XX</i>	83
George Grigoriță, <i>Canonical Provisions Regarding the Administration Right of the Church Properties</i>	95
Здравко Кънев, <i>Разбиране за Словото според християнската и ислямската традиции</i>	115
Николинка Климукова, <i>Изображението „Дванайсетгодишният Исус Христос беседва с книжниците в храма“ от новата митрополия в Несебър в контекста на олтарната иконографска програма</i>	129
Чавдар Спасов, <i>Чудото на Христовото Възкресение в контекста на съвременните научни достижения</i>	141
Ваня Карчина, <i>Ролята на религиозното образование за възпитание на младите хора в християнските нравствени ценности и добродетели</i>	149

CONTENTS

<i>Foreword</i>	5
Nikolay Glubokovsky, <i>On the Canonical Significance of the Right of Stauropegia. A Response to a Study by the Bishop of Znepol Paisius, Stauropegia in the Church from the Canonical Point of View, and in Particular the Status of the Church „St. Alexander Nevsky“ in Sofia, 1924</i>	7
Svetoslav Riboloff, <i>Dogmatic Theology in Bulgaria during the 20th Century</i>	25
Pavel Pavloff, <i>The Orthodox Theology and the University in Bulgaria</i>	45
Rusinna Torosyan, <i>God-Man Intimacy, Communication and Love, according to the Theology of Fr. Georges Florovsky</i>	61
Atanas Vatashki, <i>Insights of the Natural Reason in the Search for Truth (Athenagoras of Athens and His Attitude to Ancient Philosophy)</i>	75
Nicușor Beldiman, <i>Christian Family: A Priority Issue for Romanian Preachers in the 20th Century</i>	83
George Grigoriță, <i>Canonical Provisions Regarding the Administration Right of the Church Properties</i>	95
Zdravko Kunev, <i>Concept of the Word according to the Christian and the Muslim Tradition</i>	115
Nikolinka Klimukova, <i>The Image Twelve-Years-Old Jesus Christ Talks to the Scribes in the Temple in the New Bishopric of Messembria in the Context of Altar Iconographic Program</i>	129
Chavdar Spasov, <i>The Miracle of Christ's Resurrection in the Context of the Modern Science</i>	141
Vanya Karchina, <i>The Role of Religious Education in the Training of Young People in Christian Moral Values and Virtues</i>	149

ПРЕДГОВОР

В настоящия брой на списанието публикуваме част от архива на приснопамятния професор по Библиистика и забележителен изследовател на църковната история проф. Николай Никанорович Глубоковски, който е и един от пионерите в историята на Богословския факултет при СУ "Св. Климент Охридски". Архивната единица е обработена и преведена на български език от гл. ас. д-р Иван Йовчев. Тя представя важен етап от академична дискусия по въпроса за статута на ставропиигите в Православната църква, провела се през 20-те години на ХХ в. в България.

В този брой участват със свои публикации върху въпроси от развитието на академичната богословска мисъл в България през ХХ в. и редакторите на списанието – доц. д-р Павел Павлов и доц. д-р Светослав Риболов. Техният ретроспективен поглед към развитието на богословската наука в академична среда през ХХ в. е от особено значение за днешните перспективи за разгръщане на съвременни богословски проекти в страната. Без дълбинно осмисляне на преходните постижения и проблеми е трудно, дори невъзможно, да се разгърне автентично православно богословско творчество. В този тематичен кръг е и изследването на докторант Росина Торосян, но обърнато към приноса на големия православен мислител о. Георги Флоровски.

Също така, публикуваме изследвания върху актуална проблематика на съвременната богословска мисъл в Румъния. Това са статиите на Никушор Белдиман и Георге Григорица. Младите изследователи Здравко Кънев, Атанас Ваташки, Николинка Климукова, Чавдар Спасов и Ваня Карчина представят колегията на асистентите и докторантите в Богословския факултет при СУ "Св. Климент Охридски". Техните трудове бяха представени през 2019 г. на докторантските четения по случай *Климентавите дни* – ежегоден форум за дискусии и представяне на съчинения на млади богослови от страната и чужбина.

СР

Forum Theologicum Sardicense

Богословска мисъл

2/2018

*Българска
Първо издание*

Главни редактори
Св. Риболов и П. Павлов

Редакция/превод на текстовете на френски
Вълчан Вълчанов

Редакция/превод на текстовете на английски и гръцки
Йоанис Каминис

**Художник на корицата
и предпечатна подготовка**

Златина Карчева
Формат: 70/100/16

Университетско издателство „Св. Климент Охридски“
www.unipress.bg

Адрес на редакцията
Богословски факултет
на СУ „Св. Климент Охридски“
София 1000, пл. „Св. Неделя“ № 19
Контакт: e-mail: bogoslovskamissal@gmail.com